



מנהלת דיאלוגים בין צבעי השמן

חייה של מעיין, אמנית בינלאומית, רצופים בהשגחה עליונה מתמדת. זהו סיפור של ילדה שהחלה את חייה הרחק מיהדות, גילתה אותה כמעט באקראי והעמיקה בה בין הלהבות.

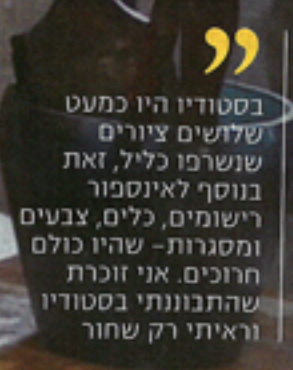
יהודית נוימן // צילום: סדן הפקת אמנות

היו שרכוטים, כי אם ציורים של ממש. אני לא זוכרת איך זה התחיל או מה היה הציור הראשון שציירת? היא אומרת, כשאני מנששת אודות נקודת ההתחלה, "תמיד ציירתי את מה שראיתי. בכל מקום אליו הלכתי". בגיל שמונה החלה ללמוד באופן מסודר ומקצועי. "אבא שלי אמר לי כל הזמן: רק תמשיכי לצייר. הוריי, אגב, לא היו אמנים, אבל האהבה לאמנות הייתה חלק בלתי נפרד מחיינו".

שני מסעות מקבילים

נקודת המפנה שלה כאמנית חלה לפני קרוב לעשרים שנים. "החלטתי לעזוב את עבודתי כמנהלת קריאייטיב בעולם הפרסום ולהתמקד בציור בלבד. קיבלתי משובים

עיין נולדה בצפון ניו ג'רזי. לא רחוק ממנהטן, לבית רחוק משמירת תורה ומצוות. "הקשר היחיד ליהדות הייתה סבתי, אותה כיננו נני", היא נזכרת, "נני היגרה מרוסיה, והייתה הסבתא הרוסיה הקלאסית, שנדלה אותי ואת אחותי. היא שמרה שבת, אבל זה לא היה נושא מדובר". כשמעיין מדברת אודות נני שלה, נענע עוטף את קולה וחיוך נוסטלגי עולה על פניה. "אני זוכרת שהיינו מגיעים אליה בימי שישי, רואים את הגרות הדולקים, אבל אף לא פעם שמענו שהם דולקים בגלל 'שבת'. מצד שני, שמענו ממנה לא מעט סיפורים על העיירה בה גדלה, ואלו הותירו בנו רושם עז". מעיין הקטנה החלה לצייר בגיל חמש. בשונה מחברותיה בנות גילה, ציוריה לא



בסטודיו היו כמעט שלושים ציורים שנושרפו כליל, זאת בנוסף לאינספור רישומים, כלים, צבעים ומסגרות - שהיו כולם חרוכים. אני זוכרת שהתכוונתי בסטודיו וראיתי רק שחור

”

הם שבו ושאלו כיצד אני מתכוונת לשרוד. סוד גלוי הוא כי שכרה של האמנות לא תמיד נמצא בצידה במובן הכספי של המילה. אבל למרות ההערות והתגובות, ברור היה לי שאני הולכת לעשות את השינוי הזה

נפלאים על העבודות שלי, והחלטתי לקחת את האמונה הפנימית שבי ואת המוטיבציה הרבה שלי צעד קדימה ולנסות להיות ציירת. התגובות שקיבלה לא היו מרנינות. "המשפחה שלי חשבה שיצאתי דעתי...". היא מסתירה חיוך, "לוותר על עבודה מסודרת לטובת ציור? הם שבו ושאלו כיצד אני מתכוונת לשרוד. סוד גלוי הוא כי שכרה של האמנות לא תמיד נמצא בצידה במובן הכספי של המילה. אבל למרות ההערות והתגובות, ברור היה לי שאני הולכת לעשות את השינוי הזה."

העולם מצדו האירי לה פנים. היא זכתה במענקים גדולים ובפרסים יוקרתיים. אחת המלגות העניקה לה הזדמנות ללמוד בבית ספר לאמנות בפרובנס שבצרפת. "עברתי מול מנהל בית הספר, אדם לו אני חבה את שירת המוסכמה האמנותית שלי", היא אומרת, "בזכות למדתי למצוא את הקול היצירתי שלי, ולא רק את הקול האקדמי עליו ידעתי עד אז. הקול המוכתב הוא קול חשוב, ואי אפשר באמת להניע אל הקול הפנימי מבלי ללמוד. אבל אחרי שספנתי את הרקע ואת הידע, הגיע זמנו של הקול הפנימי לפרוץ החוצה."

במקביל לאמנות, היא החלה להתעניין ביהדות. "ככל שנודע לי יותר על היופי ועל המשמעות העמוקה שטמונים ביהדות, כך רציתי ללמוד יותר. המסע הרוחני שלי לקח זמן, ובעיניי זהו מסע שלעולם לא מסתיים. ניתן לומר שבמקביל צעדתי בשני מסעות: המסע היהודי והמסע היצירתי."

היופי שבאבסטרקטיות

על אף שבתחילה התמקדה מעיין בציור פיגורטיבי ונוף תוך עבודה ישירה עם



הדגמים, הקול הפנימי הוביל אותה אל ציורי שמן חדשים ומופשטים. "אני זוכרת שלקראת סוף לימודי בבית הספר לאמנות בפרובנס, ישבתי עם המנחה שלי לצורך קבלת ביקורת ובחינת התקדמות. הסתכלנו יחדיו על עבודות שעשיתי לפני שהגעתי אל בית הספר, למול עבודות שביצעתי בכל התקופה בה שהייתי שם, ואז גיליתי כי אני אוהבת את רישומי השמן החדשים. משיכות המכחול העזות והצבעים החיים התגלגלו מן הבד וסחפו אותי הלאה משם. הבנתי שמשוה חדש קורה לי. במשך רוב חיי למדתי ויישמתתי את עולם האמנות האקדמית והמסורתית. כאמור, המסע היצירתי נהל במקביל למסע הרוחני. והיה זה שלב בו חיפשתי להניע למשמעות

ישבתי עם המנחה שלי לצורך קבלת ביקורת ובחינת התקדמות. הסתכלנו יחדיו על עבודות שעשיתי לפני שהגעתי אל בית הספר, למול עבודות שביצעתי בכל התקופה בה שהייתי שם, ואז גיליתי כי אני אוהבת את רישומי השמן החדשים. משיכות המכחול העזות והצבעים החיים התגלגלו מן הבד וסחפו אותי הלאה משם. הבנתי שמשוה חדש קורה לי

עמוקה. אני מחברת בין ההתרחשויות, שכן מה שקורה בנפש מתבטא בציור. המורה שלי לציור אמר לי פעם 'אל תהיי פחדנית', ובציורי האבסטרקט למדתי ליישם זאת. הציורים של מעיין, שמשמשת בחתימת שמה הפרטי בלבד, גדולים - הם מצויירים

לרוב בקנה מידה של 122 ס"מ ומעלה, ומתאפיינים במשיכות מכחול אנרגטיות ובאטימות מגוונת. "כשאני נכנסת לסטודיו אני מתחילה בקריאת תהילים", היא משתפת, "לאחר מכן אני יושבת וחושבת מה אני מעוניינת לומר דרך הציור. אם אוכיר את סדרת ציורי השחור-לבן שלי, אין מדובר על המחשה של המילים 'שחור' ו'לבן' כי אם על רצון להמחיש את החלל הלבן שחי בין האותיות השחורות. בדרך אל הציור הסופי אני עוברת לא מעט סקיצות, והתהליך כולו אורך כחודש. אני מתחילה דיאלוג ביני לבין צבעי השמן. המטרה שלי היא להזמין את הצופה אל היקום החזותי של הציור, ולמצוא בו את עצמו, וזה אכן עובד, ברוך ה'. התגובות שאני מקבלת מאנשים שמבקרים בתערוכות הן נפלאות ומרגשות. אנשים אומרים שהם מרגישים תחושה שמיימית של חיבור מופלא."

לפרוץ מתוך האכזר

לפני ארבע שנים הוותה מעיין חוויה קשה. "בעלי ואני שהינו בארצות הברית, כשלפתע קיבלתי הודעה כי בסטודיו שלי בתלפיות בירושלים פרצה שריפה", היא נזכרת, ולמרות השנים שחלפו מורגש עד כמה המאורע היה טראומתי עבורה, "בסטודיו היו כמעט שלושים ציורים ששרפו כליל, ואת בנוסף לאינספור רישומים, כלים, צבעים

ומסגרות- שהיו כולם חרוכים. אני זוכרת שהתבוננתי בסטודיו וראיתי רק שחור... באותו זמן הוצגה תערוכת יחיד בגלריה בירושלים. ואלו הציורים היחידים שניצלו. אבל החוויה הייתה קשה". כתוצאה מכך מעיין הפסיקה לצייר במשך שבעה חודשים. "הרגשתי צורך לעבד את האבל שחשתי", היא מסבירה, "וכדי לקבל נחמה פניתי לספרים הקדושים. למדתי את הרעיון של 'רידה לצורך עליה', והבנתי כי החושך הגדול ביותר שורר רגע אחד לפני שהאור מתחיל, וכי בכל פעם שאדם עולה מדרגה אחת לחברתה, הוא עובר את שלב הירידה לצורך העליה. הרעיון הזה הפך להיות מקור השראה שלי. ציירתי סדרת ציורים בשחור לבן, לה קראתי 'מתוך החושך'. מצד אחד זוהי הדרך היחידה בה אני יכולה להביע את תחושותיי מאותה תקופה, שכן האש הפכה את הסטודיו שלי לשחור, ומצד שני הציורים מבטאים את היציאה מתוך האבל."

כיום מציגה מעיין תערוכה במלון ממילא בליווייה של האוצרת נליט צימבליסט. התערוכה עונה לשם "לאחור פנה", תרגום של הביטוי האנגלי: About face! אני מתבוננת בהמונה לתערוכה, מופיעה בה תמונת אבסטרקט עזת צבע לה קראה מעיין "תשליך". בתמונה מבליחה דמות אדם צבועה בכחול בין צמחיה עשירה ובסמוך למקור מים. כשאר ציוריה, משיכות המכחול עזות ורחבות. אני מבקשת ממעיין להתייחס אל הציור ואל העומד מאחוריו. "האדם שבציור לקח על עצמו את ההוראה 'לאחור פנה' בשילוב עם מנהג התשליך, והביט אל תוך ליבו ונשמתו מתוך כוונה לבחון את דרכו ולהחליט לגבי העתיד", מסבירה מעיין ברצון ומוסיפה: "זוהי הודמנות להזמין את קוראות 'אשת' לתערוכה, שנפתחת בכ"ד בכסלו ועד לכ" בטבת, במלון ממילא בירושלים. התערוכה פתוחה לציבור לאורך שעות היום".